

فهرست مطالب

قسمت اول: منشور سازمان ملل متحد

۷	مقدمه
۱۱	منشور ملل متحد
۱۴	فصل اول: مقاصد و اصول
۱۸	فصل دوم: عضویت
۲۱	فصل سوم: ارکان
۲۲	فصل چهارم: مجمع عمومی
۲۲	ترکیب
۲۳	وظایف و اختیارات
۳۱	رأی
۳۳	آئین کار
۳۵	فصل پنجم: شورای امنیت
۳۵	ترکیب
۳۷	وظایف و اختیارات
۳۹	رأی
۴۰	آئین کار
۴۳	فصل ششم: حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات
	فصل هفتم: اقدام در موارد تهدید علیه صلح نقص صلح و اعمال
۴۹	تجاوز
۶۰	فصل هشتم: قراردادهای منطقه‌ای

۶۴.....	فصل نهم: همکاری اقتصادی و اجتماعی بین‌المللی
۶۸.....	فصل دهم: شورای اقتصادی و اجتماعی
۷۰.....	وظایف و اختیارات
۷۴.....	رأی
۷۴.....	آئین کار
۷۸.....	فصل یازدهم: اعلامیه راجع به سرزمین‌های غیر خودمختار
۸۱.....	فصل دوازدهم: نظام قیمومت بین‌المللی
۹۲.....	فصل سیزدهم: شورای قیمومت
۹۲.....	ترکیب
۹۳.....	وظایف و اختیارات
۹۵.....	رأی
۹۵.....	آئینکار
۹۷.....	فصل چهاردهم: دیوان بین‌المللی دادگستری
۱۰۰.....	فصل پانزدهم: دبیرخانه
۱۰۴.....	فصل شانزدهم: مقررات مختلف
۱۰۷.....	فصل هفدهم: ترتیبات موقتی راجع به امنیت
۱۰۹.....	فصل هجدهم: اصلاحات
۱۱۲.....	فصل نوزدهم: تصویب و امضاء
	قسمت دوم: اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری
۱۱۵.....	اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری
۱۱۵.....	اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری
۱۱۵.....	فصل اول: تشکیلات دیوان

فصل دوم: صلاحیت دیوان بین‌المللی دادگستری	۱۴۲
فصل سوم: آئین دادرسی	۱۵۰
فصل چهارم: آراء مشورتی	۱۶۶
فصل پنجم: اصلاحات	۱۷۱

قسمت سوم: اعلامیه جهانی حقوق بشر

اعلامیه جهانی حقوق بشر	۱۷۳
مقدمه	۱۷۳
عهدنامه ۱۹۶۹ وین - اتریش	۱۸۳
بخش اول: مقدمه	۱۸۴
بخش دوم: انعقاد معاهدات و لازم‌الاجرا شدن آن‌ها	۱۸۸
فصل اول: انعقاد معاهدات	۱۸۸
فصل دوم: تعیین تعهد	۱۹۵
فصل سوم: لازم‌الاجرا شدن و اجرای موقت معاهدات	۲۰۰
بخش سوم: رعایت، اجرا و تفسیر معاهدات	۲۰۲
فصل اول: رعایت معاهدات	۲۰۲
فصل دوم: اجرای معاهدات	۲۰۲
فصل سوم: تفسیر معاهدات	۲۰۵
فصل چهارم: معاهدات و کشورهای ثالث	۲۰۷
بخش چهارم: اصلاح جرح و تعدیل معاهدات	۲۰۹
بخش پنجم: بی‌اعتباری، فسخ و تعلیق اجرای معاهدات	۲۱۲
فصل اول: ترتیبات کلی	۲۱۲
فصل دوم: بی‌اعتباری معاهدات	۲۱۵

فصل سوم: فسخ و تعدیل اجرای معاهدات	۲۱۸
فصل چهارم: روش‌ها	۲۲۶
فصل پنجم: آثار بی‌اعتباری، فسخ، یا تعلیق اجرای یک معاهده	۲۲۹
بخش ششم: مقررات متفرقه	۲۳۲
بخش هفتم: امناء، اخطارها، تصحیحات و ثبت معاهدات	۲۳۳

ضمائم

ضمیمه عهدنامه وین	۲۴۱
اعلامیه‌ها و قطع‌نامه‌های کنفرانس سازمان ملل متحد درباره	
حقوق معاهدات	۲۴۵
قطع‌نامهٔ مربوط به ماده یک عهدنامهٔ وین	۲۴۷
درخصوص حقوق معاهدات کنفرانس	۲۴۷
قطع‌نامه راجع به اعلامیهٔ مربوط به ممنوعیت اجبار	۲۴۸
نظامی، سیاسی یا اقتصادی در انعقاد معاهدات	۲۴۸
ضمیمه شماره یک	۲۵۰
ضمیمه شماره دو	۲۵۲
ضمیمه شماره سه	۲۵۳
ضمیمه شماره چهار	۲۵۵

مقدمه

منشور سازمان ملل متحد در تاریخ ۲۶ ژوئن ۱۹۴۵ در سانفرانسیسکو در پایان کنفرانس ملل متحد: درباره تشکیل یک سازمان بین‌المللی به امضاء رسید و در ۲۴ اکتبر همان سال لازم‌الاجراء گردید.

اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری جزء لاینفک منشور ملل متحد است. اصلاحات مربوط به مواد ۲۳، ۲۷ و ۶۱ منشور در ۱۷ دسامبر ۱۹۶۳ توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد به تصویب رسید و از ۳۱ اوت ۱۹۶۵ لازم‌الاجراء گردید. اصلاح بیشتری مربوط به ماده ۶۱ در ۲۰ دسامبر ۱۹۷۱ توسط مجمع عمومی به تصویب رسید و در ۲۴ سپتامبر ۱۹۷۳ لازم‌الاجراء گردید. اصلاح ماده ۱۰۹ نیز که در تاریخ ۲۰ دسامبر ۱۹۶۵ به تصویب مجمع عمومی رسید در ۱۲ ژوئن ۱۹۶۸ لازم‌الاجراء گردید.

با اصلاح ماده ۲۳ منشور، تعداد اعضای شورای امنیت سازمان ملل متحد از ۱۱ نفر به ۱۵ نفر افزایش یافت. ماده اصلاحی ۲۷ مقرر داشته است که تصمیمات شورای امنیت درباره موضوعات مربوط به آئین کار با رأی مثبت ۹ عضو

(سابقاً ۷ عضو) و درباره سایر موضوعات با رأی مثبت ۹ عضو (سابقاً ۷ عضو)، از جمله آراء پنج عضو دائم شورای امنیت، اتخاذ شود.

با اصلاح ماده ۶۱، که در ۳۱ اوت ۱۹۶۵ لازم‌الاجراء گردید، تعداد اعضاء شورای اقتصادی و اجتماعى سازمان ملل متحد از ۱۸ به ۲۷ افزایش یافت. اصلاح بعدی در ماده مزبور که از ۲۴ سپتامبر ۱۹۷۳ لازم‌الاجراء شد، تعداد اعضاء شورای اقتصادی و اجتماعى سازمان ملل متحد را از ۲۷ به ۵۴ افزایش داد.

اصلاح ماده ۱۰۹، که مربوط به بند اول ماده مزبور شد، مقرر می‌دارد که می‌توان یک کنفرانس عمومی توسط دول عضو سازمان ملل متحد در تاریخ و محلی که با دو سوم آراء اعضاء مجمع عمومی و رأی هر یک از ۹ عضو (سابقاً ۸ عضو) شورای امنیت تصویب شود تشکیل داد تا در منشور ملل متحد تجدیدنظر شود.

بند سوم ماده ۱۰۹ که مربوط به امکان تشکیل کنفرانسی برای تجدیدنظر در منشور ملل متحد در دهمین دوره اجلاس عادی مجمع عمومی می‌باشد به همان صورت باقی مانده و در اشاره‌ای که «رای هر یک از ۷ عضو شورای امنیت» رفته تغییری داده نشده زیرا سال ۱۹۵۵ در دهمین

دوره اجلاسیه عادی مجمع عمومی و در شورای امنیت براساس بند مزبور اقدام شده است. اصلاحات منشور سازمان ملل نیز در آبان ماه یک‌هزار و سیصد و چهل و سه (۱۳۴۳) توسط مجلسین سنا و شورای ملی ایران تصویب و پس از توشیح به صحنه ملوکانه جهت اجراء به دولت وقت ابلاغ گردیده است:

Charter of the United Nations (1945)

WE THE PEOPLES OF THE UNITED NATIONS DETERMINED to save succeeding generations from the scourge of war, which twice in our lifetime has brought untold sorrow to mankind, and to reaffirm faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person, in the equal rights of men and women and of nations large and small, and to establish conditions under which justice and respect for the obligations arising from treaties and other sources of international law can be maintained, and to promote social progress and better standards of life in larger freedom, AND FOR THESE ENDS to practice tolerance and live together in peace with

one another as good neighbours, and to unite our strength to maintain international peace and security, and to ensure, by the acceptance of principles and the institution of methods, that armed force shall not be used, save in the common interest, and to employ international machinery for the promotion of the economic and social advancement of all peoples, HAVE RESOLVED TO COMBINE OUR EFFORTS TO ACCOMPLISH THESE AIMS Accordingly, our respective Governments, through representatives assembled in the city of San Francisco, who have exhibited their full powers found to be in good and due frome, have agreed to the present Charter of the United Nations and do hereby establish an international organization to be known as the United Nations.

منشور ملل متحد

ما مردم ملل متحد با تصمیم به محفوظ داشتن نسل‌های آینده از بلای جنگ که دو بار در مدت یک عمر انسانی افراد بشر را دچار مصائب غیرقابل بیان نموده و با اعلام مجدد ایمان خود به حقوق اساسی بشر و به حیثیت و ارزش شخصیت انسانی و به تساوی حقوق مرد و زن و همچنین بین ملت‌ها اعم از کوچک و بزرگ و ایجاد شرایط لازم برای حفظ عدالت و احترام الزامات ناشی از عهدنامه‌ها و سایر منابع حقوق بین‌المللی و کمک به ترقی اجتماعی و شرایط زندگی بهتر با آزادی بیشتر.

و برای نیل به این هدف‌ها:

به تساهل و مدارا کردن و زیستن در حال صلح با یکدیگر و با یک روحیه حسن همجواری و به متحد ساختن قوای خود برای نگاهداری صلح و امنیت بین‌المللی و به قبول اصول و ایجاد روش‌هایی که عدم استفاده از نیروهای مسلح را جز در راه منابع مشترک تضمین نماید و به توسل به وسائل و مجاری بین‌المللی برای پیشبرد ترقی اقتصادی و اجتماعی تمام ملل مصمم شده‌ایم که برای تحقق این مقاصد تشریک

مساعی نماییم و در نتیجه دولت‌های متبوع ما توسط نمایندگان خود که در شهر سانفرانسیسکو گرد آمده‌اند و اختیارات تامه آنان ابراز و صحت و اعتبار آن محرز شناخته شده است نسبت به این منشور ملل متحد موافقت حاصل نموده‌اند و بدین وسیله یک سازمان بین‌المللی که موسوم به ملل متحد خواهد بود تأسیس می‌نمایند.

avabook.com

CHAPTER I

PURPOSES AND PRINCIPLES

Article 1:

The Purposes of the United Nations are:

1. To maintain international peace and security, and to that end: to take effective collective measures for the prevention and removal of threats to the peace, and for the suppression of acts of aggression or other breaches of the peace, and to bring about by peaceful means, and in conformity with the principles of justice and international law, adjustment or settlement of international disputes or situations which might lead to a breach of the peace,
2. To develop friendly relations among nations based on respect for the principle of equal rights and self-determination of peoples, and to take other appropriate measures to strengthen universal peace,
3. To achieve international co-operation in solving international problems of an economic, social, cultural or humanitarian character, and in promoting and encouraging respect for human

rights and for fundamental freedoms for all without distinction as to race, sex language, or religion, and

4. To be a center for harmonizing the actions of nations in the attainment of these common ends.

فصل اول: مقاصد و اصول

ماده ۱: مقاصد ملل متحد به قرار زیر است:

۱. حفظ صلح و امنیت بین‌المللی و بدین منظور به عمل آوردن اقدامات دسته جمعی مؤثر برای جلوگیری و برطرف کردن تهدیدات علیه صلح و متوقف ساختن هرگونه عمل تجاوز با سایر کارهای ناقص صلح و فراهم آوردن موجبات تعدیل و حمل و فصل اختلافات بین‌المللی با وضعیت‌هایی که ممکن است منجر به نقض صلح گردد با شیوه‌های مسالمت‌آمیز و بر طبق اصول عدالت و حقوق بین‌الملل.

۲. توسعه روابط دوستانه در بین ملل بر مبنای احترام به اصل تساوی حقوق و خودمختاری ملل و انجام سایر اقدامات مقتضی برای تحکیم صلح جهانی.

۳. حصول همکاری بین‌المللی در حل مسائل بین‌المللی که دارای جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی یا بشر دوستی است و در پیشبرد و تشویق احترام به حقوق بشر و آزادی‌های اساسی برای همگان بدون تمایز از حیث نژاد، جنس، زبان یا مذهب و ...

۴. بودن مرکزی برای هماهنگ کردن اقداماتی که ملل جهت حصول این هدف‌های مشترک معمول می‌دارند.

Article 2: The Organization and its Members, in pursuit of the Purpose stated in Article 1, shall act in accordance with the following Principles.

1. The Organization is based on the principle of the sovereign equality of all its Members.
2. All Members, in order to ensure to all of them the rights and benefits resulting from membership, shall fulfil in good faith the obligations assumed by them in accordance with the present Charter.
3. All Members shall settle their international disputes by peaceful means in such a manner that international peace and security, and justice, are not endangered.
4. All Members shall refrain in their international relations from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any

State, or in any other manner inconsistent with the Purposes of the United Nations.

5. all Members shall give the United Nations every assistance in any action in takes in accordance with the present Charter, and shall refrain from giving assistance to any State against which the United Nations is taking preventive or enforcement action.

6. The Organization shall ensure that States which are not Members of the United Nations act in accordance with these Principles so far as may be necessary for the maintenance of international peace and security.

7. Nothing contained in the present Charter shall authorize the United Nations to intervene in matters which are essentially within the domestic jurisdiction of any State or shall require the Members to submit such matters to settlement under the present Charter, but this principle shall not prejudice the application of enforcement measures under Chapter VII.

ماده ۲: سازمان و اعضای آن در تعقیب اهداف مذکور در ماده اول بر طبق اصول زیر عمل خواهند کرد:

۱. سازمان بر مبنای اصل تساوی حاکمیت کلیه اعضاء آن قرار دارد.

۲. کلیه اعضاء به منظور تضمین حقوق و مزایای ناشی از عضویت، تعهداتی را که به موجب این منشور برعهده گرفته‌اند با حسن نیت انجام خواهند داد.
۳. کلیه اعضاء اختلافات بین‌المللی خود را با شیوه‌های مسالمت‌آمیز به‌صورتی که صلح و امنیت بین‌المللی و عدالت به‌خطر نیفتد، حمل و فصل خواهند کرد.
۴. کلیه اعضاء در روابط بین‌المللی خود از تهدید به زور یا استعمال آن علیه تمامیت ارضی یا استقلال سیاسی هر کشوری یا از هر روش دیگری که با اهداف ملل متحد مبنایت داشته باشد خودداری خواهند نمود.
۵. کلیه اعضاء در هر اقدامی که سازمان بر طبق این منشور به‌عمل آورد به سازمان همه‌گونه مساعدت خواهند کرد و از کمک به هر دولتی که سازمان ملل متحد علیه آن اقدام احتیاطی یا قهری به‌عمل می‌آورد، خودداری خواهند نمود.
۶. سازمان موافقت خواهد کرد دولت‌هایی که عضو ملل متحد نیستند تا آن‌جا که برای حفظ صلح و امنیت بین‌الملل ضروری است بر طبق این اصول عمل نمایند.
۷. هیچ‌یک از مقررات مندرج در این منشور، ملل متحد را مجاز نمی‌دارد در اموری که ذاتاً جزء صلاحیت داخلی هر

کشوری است دخالت نماید و اعضاء را نیز ملزم نمی‌کند که چنین موضوعاتی را تابع مقررات این منشور قرار دهند لیکن این اصل به اعمال اقدامات قهری پیش‌بینی شده در فصل هفتم لطمه وارد نخواهد آورد.

CHAPTER II

MEMBERSHIP

Article 3: The original Members of the United Nations shall be the States, which, having participated in the United Nations Conference on International Organization at San Francisco, or having previously signed or Declaration by United Nations of January 1, 1942, sign the present Charter and ratify it in accordance with Article 110.

فصل دوم: عضویت

ماده ۳: اعضای اصلی ملل متحد کشورهای هستند که در کنفرانس ملل متحد راجع به سازمان بین‌المللی در سانفرانسیسکو شرکت نموده یا قبلاً اعلامیه ملل متحد مورخ